

FÖNSTRET

ÄR RUTTET

En mindre skada på ett gammalt fönster behöver inte alltid kosta skjortan.

Om du upptäcker skadan i tid, kan den nästan alltid åtgärdas genom att det skadade träet byts ut mot friskt, nytt trä. Reparationen tar inte mer än ett par timmar.

Gamla fönster är i regel gjorda av kärnträ i en mycket fin kvalitet, men även med bra underhåll är det svårt att undvika att det med tiden uppstår skador. Om en bit av träet har gått av, eller fukt och regnvatten tar sig in i småsprickor, börjar det ruttna.

Det sistnämnda visar sig ofta, där det lodräta stycket (på fackspråk kallad mittpost) möter fönstrets karmunderstycke. Har rötskadorna spritt sig till

stora delar av fönstret, finns det ingen annan utväg än att byta det helt. Om skadan är begränsad till ett mindre område kan du däremot enkelt reparera det – och därmed förlänga fönstrets livslängd med många år.

Uppgiften är att ta bort det ruttna/skadade träet och ersätta det med en ny och frisk bit trä; bland snickare kallas det inlusning. Efter slipning och målning av fönstret blir lagningen helt osynlig. □

DETTA BEHÖVER DU

När du ska ta bort trasigt trä i ett fönster klarar du de flesta uppgifterna med **vanliga verktyg**:

FANÉRSÅG MULTIVERKTYG STÄMJÄRN PENSEL SKRUVDRAGARE

DÄRFÖR GÅR DET GALET

Fukt letar alltid sig in i oskyddat träverk. Men upptäcker du skadan i tid, kan det snabbt åtgärdas.

■ **Bristande underhåll.** Torrt träverk är en öppen inbjudan till fukt och regnvatten. Det blir snabbt röta, om du inte behandlar med grundolja och målar med jämna mellanrum.

■ **Skeva fönster.** Gammala fönster tenderar att svälla, slå sig och bli skeva. Sväller det så mycket att man måste ta i, när man öppnar och stänger, kan det gå så illa att en stor bit av träet går av.

GÖR SÅ HÄR

1 **Stick en skruvmejsel i träet**, så märker du snabbt hur långt upp rötan har spridit sig. Träet kan ha en hård yta men vara skadat under, så du måste sticka på flera ställen.

2 **Såga bort den rötangripna biten** med en fintandad fanérsåg. Sätt ett märke 3-5 cm ovanför skadan. Såga uppåt från linjen med en lutning på 30 grader.

3 **Ta bort allt skadat trä.** Det snabbaste sättet att såga är med ett multiverktyg. Den är precis och lätt att hantera. Skär halvvägs genom träet på båda sidor.

4 **Finjustera med ett stämjärn.** Ta endast små bitar i taget, och fortsätt tills du har en helt plan limyta längs mittposten.

6 **Limma och skruva fast biten.** Lägg på utelim på både ersättningsbiten och mittposten. Fäst biten med 5 x 70 mm skruvar. Torka bort limfläckar med en fuktig trasa. Slipa ersättningsbiten när limmet har torkat (det tar cirka tre timmar). Den ska vara helt plan med mittposten. Avsluta med att spackla över skruvhål och skarvar med kemiskt trä. Grunda med träolja och måla minst två gånger.

5 **Mät noga och såga till en ersättningsbit av nytt trä.** Lägg den bortsågade biten på det nya träet och rita både längs kortändar och kanter. Såga sedan till biten med en fanérsåg.